

Verslag van de Opleidingsraadvergadering dd. 2-10-2021

Plaats; Online via ZOOM

Aanwezig: Erik Kopp (voorzitter), Tom Kreuning (secretaris en notulist), Geert Jonker (penningmeester), Annemie Driessen, Kees Kammeraat, Peet Wessels, Ida Wierenga (Gr), Willem Huizenga (Gr), Wilma Dondergoor, Hub van Erve, Koos Koet (NH), Fred van Eenennaam(Ov), Thomaz van Os (Gld), Arie Verhoeff (UT), Hans Gijsbers (LB), Fred Bloemendaal (DR), Joop Kruizinga (Gld), Roelant van Eijk (Dr), Gert Tutert (Ov) en Jan Kugel (Gr).

Welkom door voorzitter Erik Kopp. De vergadering zou eerst fysiek zijn bij Laplace De Meern maar door de Corona regels en de afsluiting van de A12 is besloten online te vergaderen.

Annemie Driessen wordt voorgesteld als de nieuwe afdelingscoördinator.

Notulen vorige vergadering dd. 6-3-2021 worden goedgekeurd

Naar aanleiding van punt 9: het uitschrijven van leden moeten ook naar de afdelingssecretarissen gestuurd worden. Dit gebeurt nog niet altijd. Geert Jonker neemt dit op met Willem Boender.

Mededelingen bestuur:

Jonge Molenaars: Jong Ambacht

Het bestuur is benaderd door een aantal jonge molenaars die wat meer eigen inbreng willen. De definitie van een jonge molenaar is van 14 tot 25 jaar. Het gaat dan om 34 geslaagde windmolenaars en 76 MIO's. Er zijn geen watermolenaars onder de 26 jaar. Het bestuur heeft hen aangeboden om deel te nemen in het landelijk bestuur dan wel een commissie te vormen onder het landelijk bestuur. In 2022 wordt een landelijke 'Jonge molenaarsdag' georganiseerd. Het gesprek krijgt een vervolg en Peet Wessels is aanspreekpunt.

Nagekomen: de definitie is bijgesteld naar 14 tot 30 jaar. Het huidige ledenbestand in die leeftijden is: 64 wind/watermolenaars en 111 wind/watermolenaars in opleiding.

Roedenproject van De Hollandsche Molen

Dit onderzoeksproject is gestart naar aanleiding van een aantal roedenbreuken en staat onder leiding van Matthijs Ero. De RCE, molenmakers en roedenbouwers zijn er allemaal bij betrokken. Het Gilde heeft 1000 euro aan het project geschonken wat een budget van 40.000 euro heeft en is daarin vertegenwoordigd in de persoon van Erik Kopp.

Internationale conferentie

Het bouwen van een netwerk is hierbij belangrijk. Op 21 oktober is er weer een nieuwe internationale conferentie, georganiseerd door het Verenigd Koninkrijk. De stuurgroep die het organiseert bestond eerst alleen maar uit Nederlanders maar er zitten nu ook mensen uit Engeland, Duitsland en Angola in.

De wens vanuit het buitenland om de lesboeken te vertalen naar het Engels is er nog steeds. Het Gilde start een onderzoek naar externe financiering door subsidies.

Met Duitse, Engelse en Belgische collega's wordt gekeken naar de verschillende exameneisen. Zo die er al zijn. Het Nederlandse getuigschrift wordt vaak wel in het buitenland erkend. Andersom is dit nog niet het geval. De examencommissie van de Hollandsche Molen is dit ook aan het onderzoeken.

Verenigingszaken

De ALV is akkoord gegaan met de naamswijziging naar Gilde van Molenaars. De naamswijziging is als project gestart. Eind volgend jaar moet het gerealiseerd zijn. Alles moet gewijzigd worden zoals statuten, website, handboeken, emailadressen etc. Erik Kopp verzamelt alle items en maakt een lijst.

WBTR: Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen

Deze wet is vanaf 1 juli ingegaan voor verenigingen. Een aantal zaken moeten goed geregeld zijn zoals 'goed bestuur'. Er moet overzicht en transparantie zijn, notulen die iedereen kan lezen en

afspraken moeten worden nagekomen. De bestuurder is hoofdelijk aansprakelijk in geval van wanbestuur.

Tegenstrijdig belang gaat nog opgenomen worden in de statuten. Als een bestuurder over iets moet beslissen waarin hij zelf belang heeft dan mag die bestuurder niet meestemmen of daarover beslissen.

Ook geregeld moet worden wat te doen bij een stemming als een bestuurder langdurig afwezig is. Meervoudig stemrecht bestaat niet binnen onze vereniging.

Qua toezicht is er de kascommissie om de financiën te controleren.

Een aantal zaken moeten in de statuten gewijzigd worden. Dit gaat volgend jaar tegelijk met de naamswijziging plaatsvinden.

Vacature ledenadministrateur en webshop

Ledenadministrateur Willem Boender wil er na vijf jaar mee stoppen. Ook voor de webshop van Hub van Erve wordt opvolging gezocht.

Preventie en integriteitsbeleid

Het bestuur ontwikkelt een preventie- en integriteitsbeleid. Dit omdat we een vrij grote vereniging zijn met leden uit alle leeftijdsgroepen. Het gaat om drie zaken: machtsmisbruik, financiële schendingen en interpersoonlijke schendingen. Het doel is om te zorgen voor een veilige omgeving en ongewenst gedrag te voorkomen.

Het beleid bestaat uit vier punten:

1. Algemene omgangsregels
2. Gedragscode
3. Vertrouwenspersonen
4. Aanstellingsbeleid voor nieuwe medewerkers

Er is binnen het Gilde al het een en ander geregeld. Zo is er de overeenkomst tussen instructeur en minderjarige MIO, zijn er vertrouwenspersonen en moeten bestuursleden een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) inleveren.

Het beleid moet verder uitgewerkt worden en zal in het huishoudelijk reglement opgenomen worden.

Ook het aanstellingsbeleid zal worden aangescherpt. Voor nieuwe instructeurs zal een kennismakingsgesprek plaatsvinden waarin zij op het beleid worden gewezen. Daarnaast zal een VOG verplicht worden voor elke instructeur en elk bestuurslid. Dit alles geeft geen garantie maar als vereniging hebben we dan wel ons best gedaan om voor iedereen een veilige omgeving te creëren.

Voor verenigingen bestaat de mogelijkheid om gratis VOG's aan te vragen. Voor instructeurs zou dit elke vijf jaar en voor bestuurders elke vier jaar moeten plaatsvinden. Het is belangrijk dat de randvoorwaarden er staan voor een veilige omgeving. Administratief proberen we dit zo eenvoudig mogelijk te houden.

Limburg is voorstander. Drenthe is niet enthousiast. In maart volgend jaar komt het in de OR terug en kan daarna in de ALV 2022 worden ingebracht.

Aanmeldingsprocedure

De procedure is onder de loep genomen omdat er toch leden soms snel weer afhaken. Een proeftijd is op zijn plaats. Tijdens deze kennismakingsperiode is men ook gedekt door de verzekeringen. Er staat maximaal drie maanden voor maar het mag ook in twee dagen.

Het lidmaatschap moet wel betaald worden maar de boeken worden nog niet verzonden. De lesstof is te downloaden en ligt vaak ook op de opleidingsmolens. De opleiding start na de proefperiode.

Het is cruciaal voor de afdelingen om snel met een nieuw lid contact op te nemen.

Jubileumjaar 2022

Peet Wessels doet verslag van de stand van zaken.

Officiële opening is op 15 januari in het Zaans Museum met een hooggeplaatste gast. Er worden per afdeling 2 bestuursleden uitgenodigd. Er mogen 100 gasten komen.

Op 9 april is de recordpoging molendraaien. De aanmeldingen stromen binnen. De examencommissie organiseert een landelijke examen dag in alle windstreken van het land. De afsluiting is op 10 december in het Openluchtmuseum te Arnhem. Het jaar 2022 wordt uitgeroepen tot het Jaar van de Molenaar. Het doel is veel bekendheid te krijgen om het molenaars bestand uit te kunnen breiden. Er is een Comité van Aanbeveling. Het hele molenveld wordt ingezet om aan deze promotie mee te doen.

Activiteiten van de afdelingen:

Utrecht richt zich op de vrouwelijke molenaar als afdeling met de meeste vrouwelijke molenaars. Groningen heeft een programma rond de pelmolens. Limburg heeft een molenlied gemaakt en gaat aandacht besteden aan de watermolens. Noord-Holland sluit aan bij bestaande elementen zoals een loop of wielerronde met een stop bij de molens.

Overijssel organiseert fietstochten. Zeeland heeft nog geen concrete plannen. Friesland gaat i.s.m. het Gild verschillende maandagavonden molens openstellen. Zuid-Holland haakt aan met Open Monumentendag en ook de vrouwelijke molenaar wordt geprofileerd. Noord-Brabant heeft nog geen concrete plannen. Drenthe gaat een receptenboekje uitgeven en gaat binnenkort brainstormen met alle molenaars. Gelderland betreft de TV erbij, een Gelderse meedraaidag en een 'raad waar die staat' spel.

Voorzitter Erik Kopp doet een beroep op alle molenaars om mee te doen met de recordpoging. Wel dient de aanmeldprocedure beter bekendgemaakt worden.

Het jubileumboek vordert gestaag. Er is een gat in de begroting van 19.000 euro welke door een aantal fondsen volledig gedicht is. Op 31 maart 2022 is de presentatie van het boek gepland in krijtmolen D'Admiraal.

De Algemene Ledenvergadering (ALV) gaat het land in. De afdeling Limburg gaat kijken voor een locatie in Limburg omdat het in hun maand is van het jubileumjaar. Het is de bedoeling de vergadering live te streamen.

Opleidingszaken

Met een enquête zijn in februari 2021 818 mio's aangeschreven. Van 322 mio's is er een antwoord teruggekregen. De respons van 40% mag representatief genoemd worden.

De enquête bevestigde het vermoeden: er zijn te veel mio's niet actief en er zijn te veel mio's die de opleiding niet gaan afmaken. Een dikke voldoende is er voor de organisatie. Het begintraject kan beter. Het theoretische gedeelte is te veel en zou beter gesplitst kunnen worden.

Visie opleidingen

Kees Kammeraat heeft een visie geschreven over de opleiding van de toekomst.

In de statuten staat in artikel 2.1: De vereniging wil het belang van de molens dienen en wij willen de belangen behartigen van hen die de opleiding volgen. Het eerste doen we door extra te focussen op de geslaagde molenaar maar het tweede valt uit beeld. Er moet breder gekeken worden om voor alle leden de belangen te behartigen.

De huidige opleiding blijft ongewijzigd overeind maar wel wordt er verbeterd waar nodig. Daar wordt niet aan getornd. Er zijn ideeën over kopcursussen aan de bovenkant waar het gaat om ambachtelijke verdieping en een versmalde opleiding voor één molenfunctie aan de onderkant. De praktijk wordt hierbij gehandhaafd, de theorie wordt versmald. Ook wordt nagedacht over een diploma 'praktische vaardigheid', na een toets voor mensen die geen examen gaan doen maar wel gewaardeerd worden en onmisbaar zijn op de molen. Het Gilde krijgt zo een breder pakket om alle leden iets te kunnen bieden. Om dit voorstel uit te werken wil Kees Kammeraat graag hulp.

Limburg is het ermee eens. De opstap van molengids naar molenaar wordt gemist. Dit is zeer succesvol in Limburg. Een diploma praktische vaardigheid voor mensen die niet zelfstandig mogen draaien ziet men (nog) niet zitten. Deze mensen mogen nooit zelfstandig draaien. Utrecht is hier geen voorstander van. Wat is het effect van de toevoegingen aan de opleiding naar buiten toe. Het zorgt voor verwarring en vanuit een bredere optiek is dit geen goede zaak. Het is geen zelfcursus. Er moet worden gefocust op wat er echt nodig is voor het examen.

Drenthe is enthousiast en meent dat Utrecht voorbijgaat aan de provincies waar een tekort aan molenaars is. Hub van Erve roept al jaren dat de handboeken een inventarisatie zijn van alles wat er is. De leeswijzer is handig en de lesbrieven zijn gestructureerd. Het examen wordt zo praktisch mogelijk gehouden. Enige algemene kennis is wel noodzakelijk omdat je ook ambassadeur bent. Annemie Driessen is voorstander van een diploma voor één molenfunctie.

Gert Tutert (Ov) zit op de lijn van Utrecht en vraagt zich af wie de praktische vaardigheden gaat examineren. Is dat iets voor de instructeurs? Verder zijn er veel mogelijkheden in de afdelingen in de vorm van theorielessen om de theorie eigen te maken.

Groningen zit op de lijn van Utrecht.

Wilma Dondergoor, examencoördinator, beveelt de lesbrieven aan. Gelderland heeft de theorielessen online gedaan en zijn zeer succesvol.

Drenthe vindt dat het gebruik van de lesbrieven afhankelijk is van de instructeur. Niet iedere instructeur doet er wat mee.

Koos Koet (NH) is persoonlijk wel voor de versmalde opleiding om mensen meer kans te geven. Het afdelingsbestuur van Noord-Holland is echter tegen.

Kees Kammeraat geeft antwoord:

Er ligt nu een breed voorstel wat nog uitgewerkt moet worden.

De cursus molengids staat er niet bij want dat wordt verschillend gedaan in de afdelingen.

Het diploma praktische vaardigheid is een optie. Men hoeft dat niet af te leggen. Het is eigenlijk een bewijs van waardering.

De versmalde opleiding kunnen we gaan aanbieden. Is er een afdeling die dat niet wil aanbieden dan kan dat. Er zijn in den lande wel eigen initiatieven zoals in noordoost Groningen.

Het Gilde moet mee met de tijd en er zijn misschien andere soorten molenaars nodig.

Over de huidige opleiding is geen discussie. De opleiding staat als een huis. De kopcursussen worden uitgebreid.

Een versmalde opleiding en een diploma praktische vaardigheid gaan we voorzichtig proberen te introduceren. Een zo breed mogelijk pakket moeten we gaan aanbieden. Kees Kammeraat gaat dit verder uitwerken en heeft daarbij hulp nodig.

Voortgang leeswijzer

De structuur in het handboek is niet duidelijk. Hoe kun je dit toegankelijk maken voor de instructeur en de leerling?

Er zijn twee invalshoeken:

A: Koppel de theorie aan de voortgang van de praktische vaardigheid.

B: Maak twee mappen, een voor basisstof en een voor de verdiepingsstof. De exameneisen zijn hierbij leidend.

De leeswijzers liggen in concept klaar. Er worden enkele meelezers gezocht die hier eens kritisch naar willen kijken en advies geven.

Limburg en Drenthe willen graag meelesen. Utrecht heeft moeite met de splitsing. De linker kolom staat nog steeds erg vol.

Erik Kopp sluit de discussie af: Al jarenlang wordt er vanaf de werkvloer gevraagd naar structuur in de opleiding en de boeken. Om structuur in de opleiding te bieden en de lesstof toegankelijker te maken zijn voor de instructeurs en de leerling zijn lesbrieven en een checklist in drie fasen van de opleiding ontwikkeld. Dit zijn handvatten om te gebruiken. Kees ontwikkelt met de nieuwe leeswijzer een derde instrument om de theorie van de opleiding toegankelijker en makkelijker te maken voor zowel de leerling als de instructeur.

Schema toelatingsexamens

Per 1-1-2022 zijn er vier landelijke examenperiodes. De afdelingen moeten dit zelf gaan toepassen voor de toelatingsexamens. Een afdeling hoeft niet elke periode mee te doen.

Opleidingszaken – nieuw schema toelatingsschema examens

	Voorjaar	Zomer	Najaar	Winter
Opgave toelatingsexamen uiterlijk	1 oktober	1 januari	1 april	1 juli
Toelatingsexamen	december	maart	juni	september
Opgave landelijk examen uiterlijk	1 januari	1 april	1 juli	1 oktober
Landelijk examen	maart	juni	september	december

Reanimatiecursus

De afdeling Overijssel doet een kennismakingscursus reanimatie en EHBO. Het is aan de afdelingen om hierover na te denken. Erik Kopp neemt dit mee naar de moleneigenaren.

De voortgang cursus houtzagen en de houtzaagmanual liggen stil. Er wordt geprobeerd om er nieuw leven in te blazen.

De weercursus van David Henneveld is geweest en bezocht door zo'n 50 molenaars. Volgend voorjaar wordt de cursus weer gegeven. Leerlingen uit Utrecht waren wat minder enthousiast deze keer en gaan kritiekpunten verzamelen, ter verbetering van de weercursus.

De 5 minuten van...

Noord-Holland over het aanmelden van nieuwe instructeurs: In de richtlijn staat dat kandidaat enige tijd molenaar moet zijn Noord-Holland wil graag concretere eisen omdat er nu onvoldoende handvatten zijn en ook is er discussie in de eigen afdeling. Na overleg met de instructeurs in NH moet een toekomstig instructeur eerst stagemolenaar worden. Bijvoorbeeld aantoonbaar minimaal 350 uur als gediplomeerd molenaar gedurende 4 seizoenen, aantoonbare didactische kwaliteiten, cursus valbeveiliging gevolgd hebben. Als instructeur moet je stagemolenaar geweest zijn, aantoonbaar 140 uur begeleiding aan leerlingen hebben gegeven, didactische vaardigheden up to date houden. Noord-Holland gaat het uitwerken en brengt het in bij de volgende opleidingsraadvergadering.

Hub van Erve ziet graag ook een VOG als voorwaarde toegevoegd.

Drenthe ziet graag dat het afdelingsbestuur dit gewoon kan beoordelen zonder een lijst aan regels. De discussie gaat verder in de volgende OR.

Groningen vindt de positie van de instructeur wat onderbelicht en wil graag aandacht voor de molen in Kropswolde met een voor Nederland een bijzonder gevucht.

Veiligheid

De opleiding tot keurmeester valbeveiliging is afgerond. In bijna alle afdelingen is er nu een keurmeester valbeveiliging. Er komt nog een A4'tje met de belangrijkste zaken voor de duidelijkheid over wat je nu precies moet keuren en hoe vaak. Het bijgewerkte overzicht van de incidenten staan op de website. Er blijven incidenten gebeuren. Gelukkig waren er nu geen persoonlijke ongelukken.

Rondvraag

Hub van Erve: het is zijn laatste deelname aan de OR en hij stopt ook als voorzitter van de examencommissie van DHM. Als examiner is hij alleen nog invaller. De nieuwe voorzitter is nog niet bekend. Hub wordt bedankt voor al zijn inzet.

Kees Kammeraat wil graag uitgenodigd worden in de afdelingen bij een vergadering van de instructeurs. We zijn aan het kijken hoe we de instructeurs kunnen ondersteunen.

Hans Gijsbers: Het certificaat keurmeester hijsmiddelen is maar twee jaar geldig. De kosten zijn daarvoor dan ook veel te hoog. Dit is eigenlijk iets voor de moleneigenaar. Het wordt bij de molenadviesraad van de Hollandsche Molen ingebracht.

Willem Huizenga en het afdelingsbestuur van Groningen krijgen geen bericht over de examens. Waarschijnlijk berust dit op een communicatiestoornis in emailadressen.

Annemie Driessen wil graag een keer een afdelingsbestuur vergadering bijwonen en laat zich graag uitnodigen.

Tom Kreuning vraagt aan Hub van Erve of hij ook stopt in het bestuur van DHM. Zijn termijn loopt af in april. Het Gilde heeft altijd een afgevaardigde in het bestuur. Er is nog geen opvolger bekend. De combinatie bestuurslid en voorzitter examencommissie is een beetje raar. Als bestuurder bestuur je en als voorzitter van de examencommissie val je onder de directeur.

De voorzitter dankt alle aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering.

De volgende Opleidingsraadvergadering is zaterdag 12 maart 2022.